

РЕЗЮМЕ НА ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ И МОНИТОРИНГ НА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГАБРОВО

План за действие за устойчиво енергийно развитие на Община Габрово

Присъединяването на Община Габрово към Споразумението на кметовете беше одобрено с Решение No.129/25.07.2013 г. на Общински Съвет - Габрово. Във връзка с това и в изпълнение на поетите ангажименти към Споразумението на кметовете беше разработен “План за действие за устойчиво енергийно развитие на Община Габрово” (ПДУЕР).

Главна цел на разработването на Плана е на основата на инвентаризация на парниковите газове по базова линия за 2008 г. и след извършена оценка на приноса на различните източници към емисиите на общината, и в съответствие със Споразумението на кметовете, както и с националната и общинска политика, да бъдат предложени дейности и мерки за намаляване на емисиите на CO₂ с най-малко 20% до 2020 г. с цел опазване на околната среда и постигане на по-добра енергийната ефективност. Обща цел за намаляване на емисиите на CO₂ на Община Габрово, в съответствие с този План, е 24%.

Инвентаризация на емисиите на парниковите газове в базовата 2008 година

Инвентаризацията на емисиите на парниковите газове (ПГ) е представяне в табличен вид на изразходваната енергия, произведените твърди битови отпадъци и други източници на емисии от общинските обекти и от цялото население на общината за избрана за анализа година, използваните емисионни коефициенти (фактори) и емисиите на парниковите газове. Инвентаризацията на емисиите на ПГ осигурява изходна точка за измерване на напредъка в намалението на емисиите в резултат на изпълнението на мерки за намаляване на емисиите в общината. В този контекст тя се нарича “Инвентаризация на базовите емисии в Базовата година” (BEI). Инвентаризацията на базовите емисии (BEI) на община Габрово беше направена според изискванията на Ръководството за изготвяне на ПДУЕР – част II: Инвентаризация на базовите емисии и Ръководствата за национални инвентаризации на парникови газове - IPCC 1996¹ и IPCC 2006².

Инвентаризация на базовата линия на емисиите на ПГ в Община Габрово (BEI) беше извършена през 2014 г. и беше представена на Споразумението на кметовете, като част от Плана за действие за устойчиво енергийно развитие на Община Габрово, които официално беше одобрен на 26 март 2015 г.

Като базова година за Община Габрово е избрана 2008 г., като година, най-близка до 1990, за която са налични всички необходими данни.

Инвентаризацията на емисиите на ПГ е извършена на база на следните данни за дейността: крайното енергийно потребление в сгради и съоръжения: общински, третични, жилищни; улично осветление; крайното потребление на енергия в транспорта: общински автопарк - общински автомобили, сметоизвозване, полицейски и аварийни автомобили; обществен транспорт; частен и търговски транспорт; третиране на твърди отпадъци; местно производство на топлоенергия. За емисионни фактори, които изразяват специфичните емисии за единица дейност, са използвани стандартни и национални

¹ <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gl/invs1.html>

² <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/index.html>

емисионни фактори. Стандартните емисионни фактори са в съответствие с принципите на IPCC и са посочени в Ръководството на МГИК 2006 (IPCC, 2006³). Национални емисионни фактори са посочени в Националните инвентаризации на емисии на ПГ на Република България. Емисиите на CO₂ от устойчивото използване на биомаса/биогорива, се считат за равни на нула.

Стационарните горивни процеси включват процесите на изгаряне на горива директно в източника (директни емисии от потребените горива), емисиите отделени при производството на потребената електроенергия и емисиите отделени при производството на потребената топлоенергия. Стационарните източници обхващат общинските сгради, оборудване и съоръжения, общинското улично осветление, жилищните сгради и третичните (необщински) сгради, оборудване и съоръжения. Мобилни горивни процеси включват процесите на изгаряне на горива в общинския парк от превозни средства, в обществен транспорт и в частния и търговски транспорт. Емисиите от третиране на твърди битови отпадъци включват емитирания CH₄ в резултат на процесите на анаеробно и аеробно разграждане на органичното съдържание.

В резултат на инвентаризацията на базовата линия на емисиите на ПГ в Община Габрово (ВЕI) бяха определени емисиите на ПГ по сектори.

Общо емисии на ПГ по сектори през 2008 г. (базова година)

	2008, t CO ₂
Общински сгради, оборудване/съоръжения	6 052.37
Общинско улично осветление	2 548.46
Жилищни сгради	97 987.78
Третични сгради, оборудване/съоръжения	9 306.02
Общински парк от превозни средства	995.79
Обществен транспорт	1 820.16
Частен и търговски транспорт	88 288.12
Третиране на ТБО	28 123.72
ОБЩО	235 122.41

Отчет за изпълнение и Мониторинг на инвентаризацията на емисиите

С подписването на Споразумението на кметовете, Община Габрово се е ангажирала да представя "Отчет за изпълнение" на всяка втора година след представянето на плана. Отчетът се представя "за оценка, мониторинг и проверка". Отчетът за изпълнение трябва да включва и актуализирана инвентаризация на емисиите CO₂ (мониторинг на инвентаризация на емисиите - MEI).

Настоящият отчет за изпълнение на Плана за действие за устойчиво енергийно развитие на Община Габрово съдържа и мониторинг на инвентаризация на емисиите на парникови газове на територията на общината и е разработен в съответствие с Насоките за докладване относно плана за действие за устойчиво енергийно развитие и мониторинга, следвайки структурата за докладване на уебсайта на офиса на Споразумението на кметовете на онлайн платформата Covenant extranet.

Инвентаризациите на емисиите на ПГ, които се извършват като следващи стъпки след инвентаризацията на базовите емисии, се наричат "Мониторинг на инвентаризацията на емисиите". Те се използват за редовна проверка на постигнатия напредък и мониторинг на намаленията на емисиите след изпълнението на мерките за намаление на емисиите на ПГ – най-малко веднъж на три години.

³ <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/>

При изготвянето на МЕІ се следват същите методи и принципи, като при изработването на Инвентаризацията на базовите емисии (ВЕІ), представена в Плана за действие за устойчиво енергийно развитие на Община Габрово.

Отчетът за изпълнение и актуализирана инвентаризация на емисиите CO₂ (МЕІ) се подават чрез уебсайта⁴ на офиса на Споразумението на Кметовете на онлайн платформата Covenant extranet.

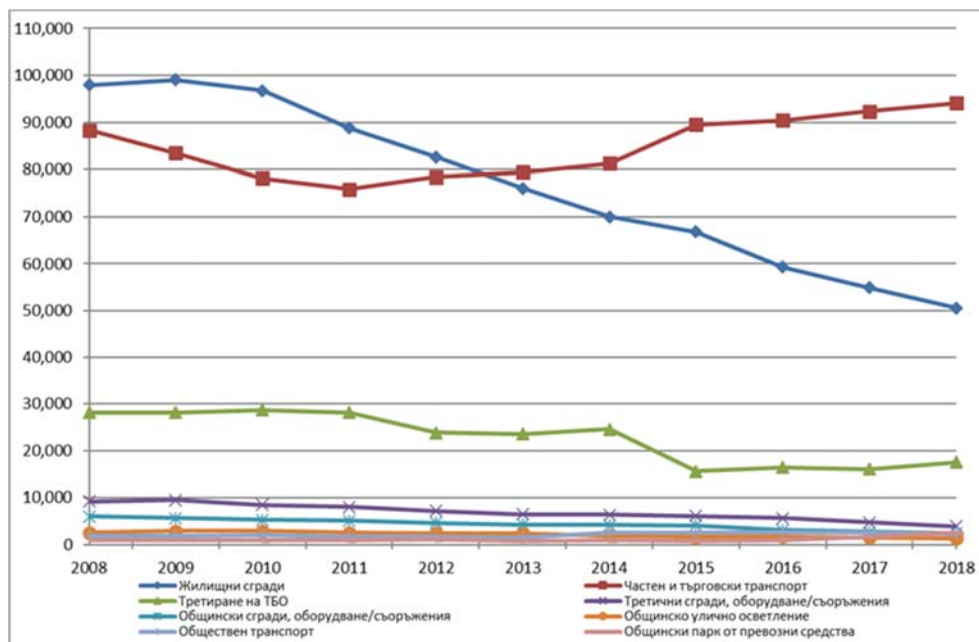
Резултатите от инвентаризацията на емисии на ПГ на община Габрово показва, че общите емисии на общината са 235 122.41 тона CO₂eq през базовата 2008 година и 174 964.08 тона CO₂eq през 2018 г. като емисиите бележат спад с 25.59 %.

Най-големият източник на емисии на ПГ през базовата 2008 година е секторът **стационарни горивни процеси - жилищни сгради**, като емисиите от сектора бележат спад с 48.39%, докато през 2018 г. най-големият източник на емисии е секторът **мобилни горивни процеси в частния и търговски транспорт**, като емисиите от сектора бележат ръст с 6.56 %.

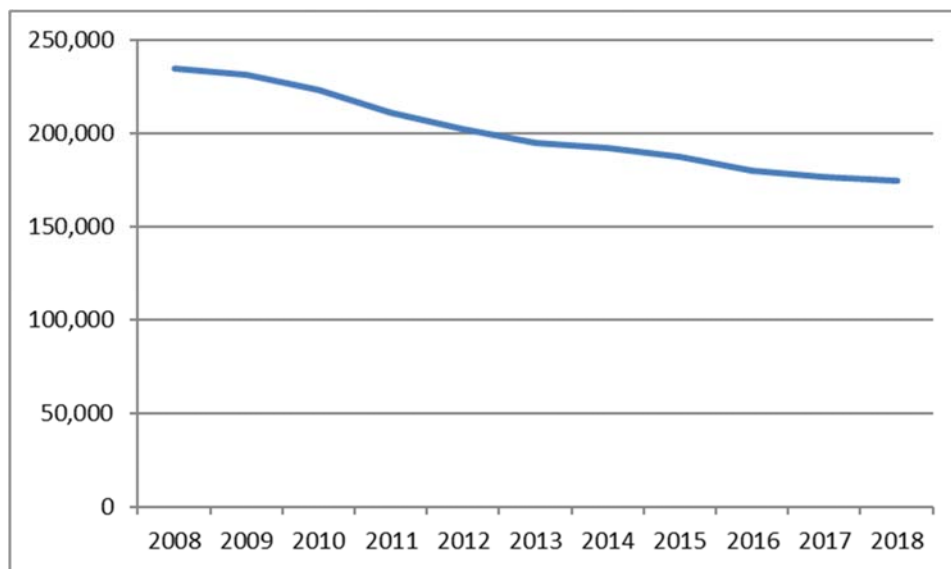
	2008, t CO ₂	Принос към общите емисии през 2008, %	2018, t CO ₂	Принос към общите емисии през 2018, %	Ръст спрямо 2008, %
Жилищни сгради	97 987.78	41.68	50 570.94	28.90	-48.39
Частен и търговски транспорт	88 288.12	37.55	94 076.36	53.77	6.56
Третиране на ТБО	28 123.72	11.96	17 503.45	10.00	-37.76
Третични сгради, оборудване/съоръжения	9 306.02	3.96	3 923.13	2.24	-57.84
Общински сгради, оборудване/съоръжения	6 052.37	2.57	2 515.83	1.44	-58.43
Общинско улично осветление	2 548.46	1.08	1 433.46	0.82	-43.75
Обществен транспорт	1 820.16	0.77	2 329.92	1.33	28.01
Общински парк от превозни средства	995.79	0.42	2 611.00	1.49	162.20
Общо	235 122.41		174 964.08		-25.59

⁴ <http://www.sporazumenietonakmetovete.eu>

Трендът на емисиите на ПГ на Община Габрово, през периода 2008 – 2018 г. по сектори в CO₂eq е представен на следващата графика.

Трендът на сумарните емисиите на ПГ на Община Габрово, през периода 2008 – 2018 г. в CO₂eq е представен на следващата графика.

Емисиите от всички сектори в Община Габрово бележат спад, с изключение на сектор транспорт – обществен, частен и търговски.

Най-голям процентен спад на емисиите на ПГ е реализиран в секторите стационарни горивни процеси – общински, жилищни и третични сгради, улично осветление, както и сектор отпадъци.